

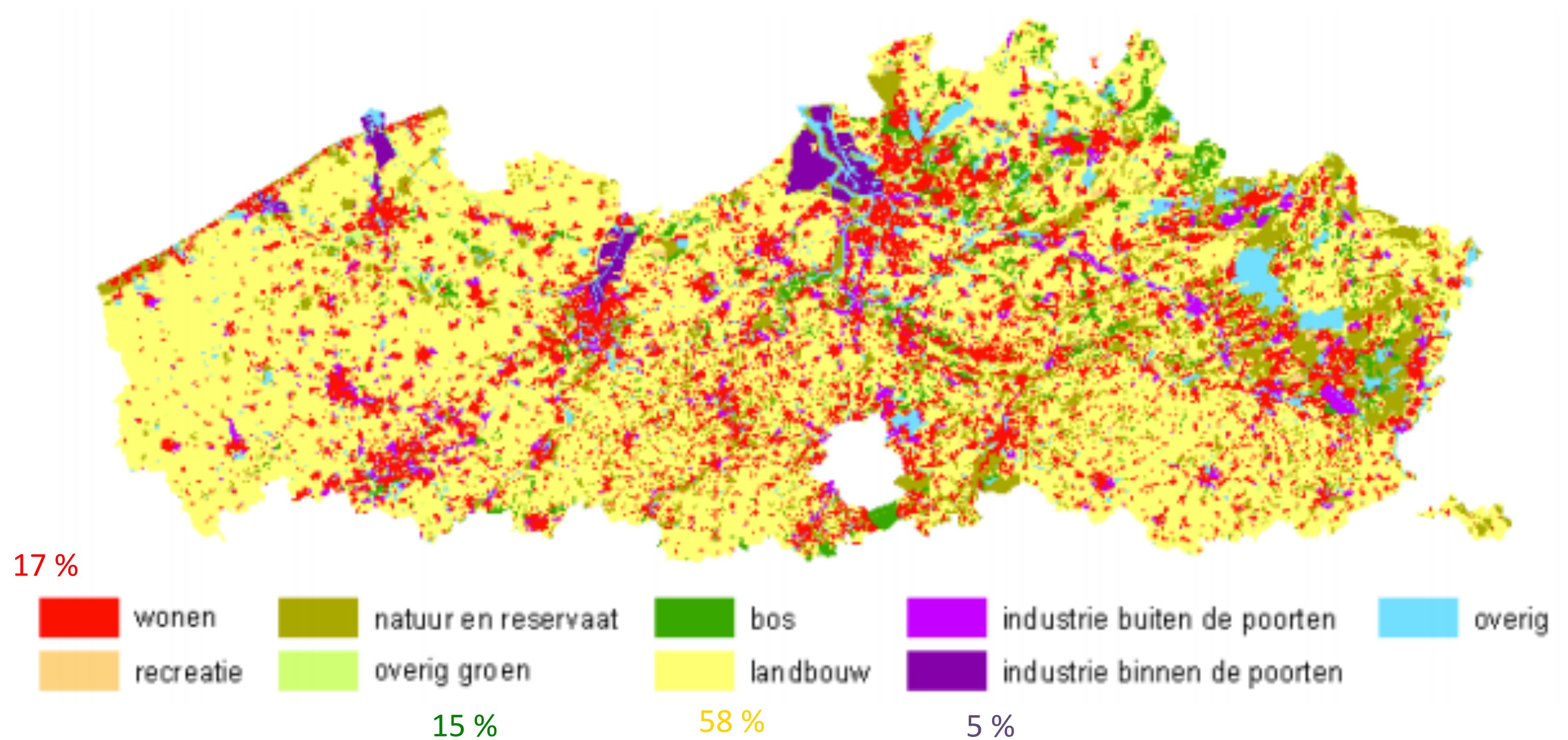

MAAKBARE NATUUR?

Herstel van bloemrijke graslanden

Stephanie SCHELFHOUT
WOOOW festival 24/11/2019

Er is **weinig** natuur in Vlaanderen
De natuur is erg **versnipperd**
En vaak in **slechte staat**

$> 100 \text{ m}^2$

$< 100 \text{ m}^2$

 Vrieselhof in Ranst

 Leiemeersen in Deinze

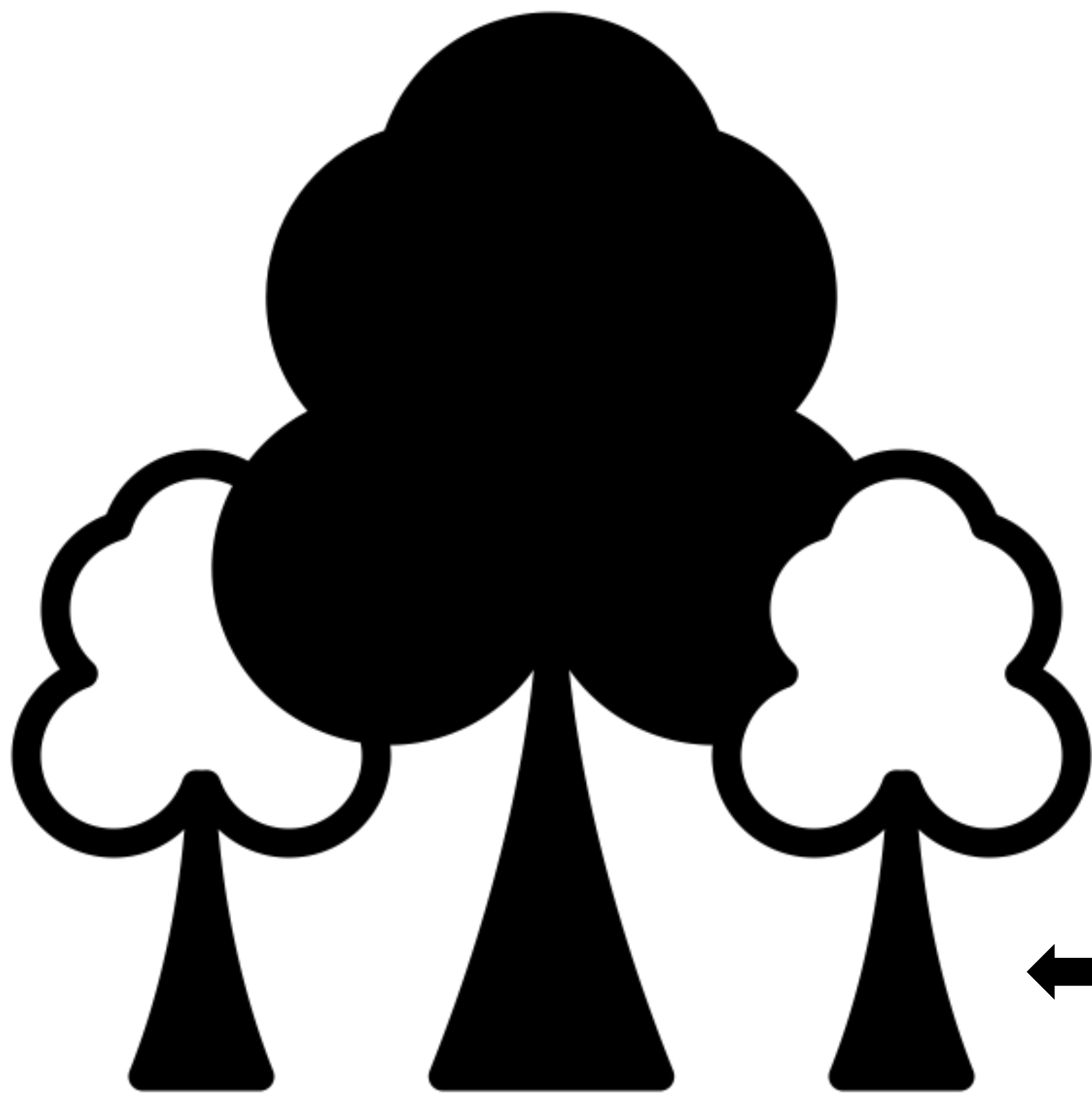

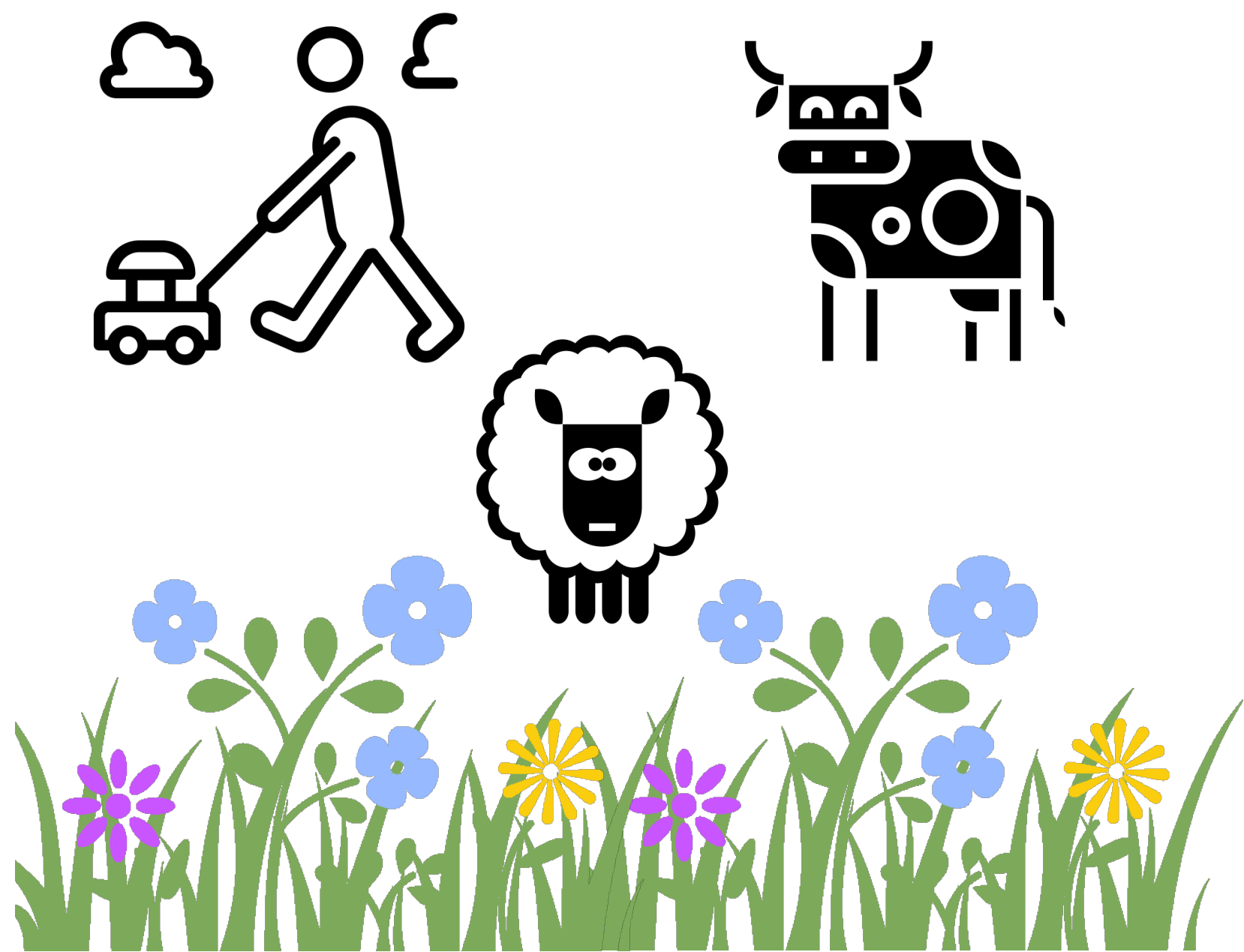
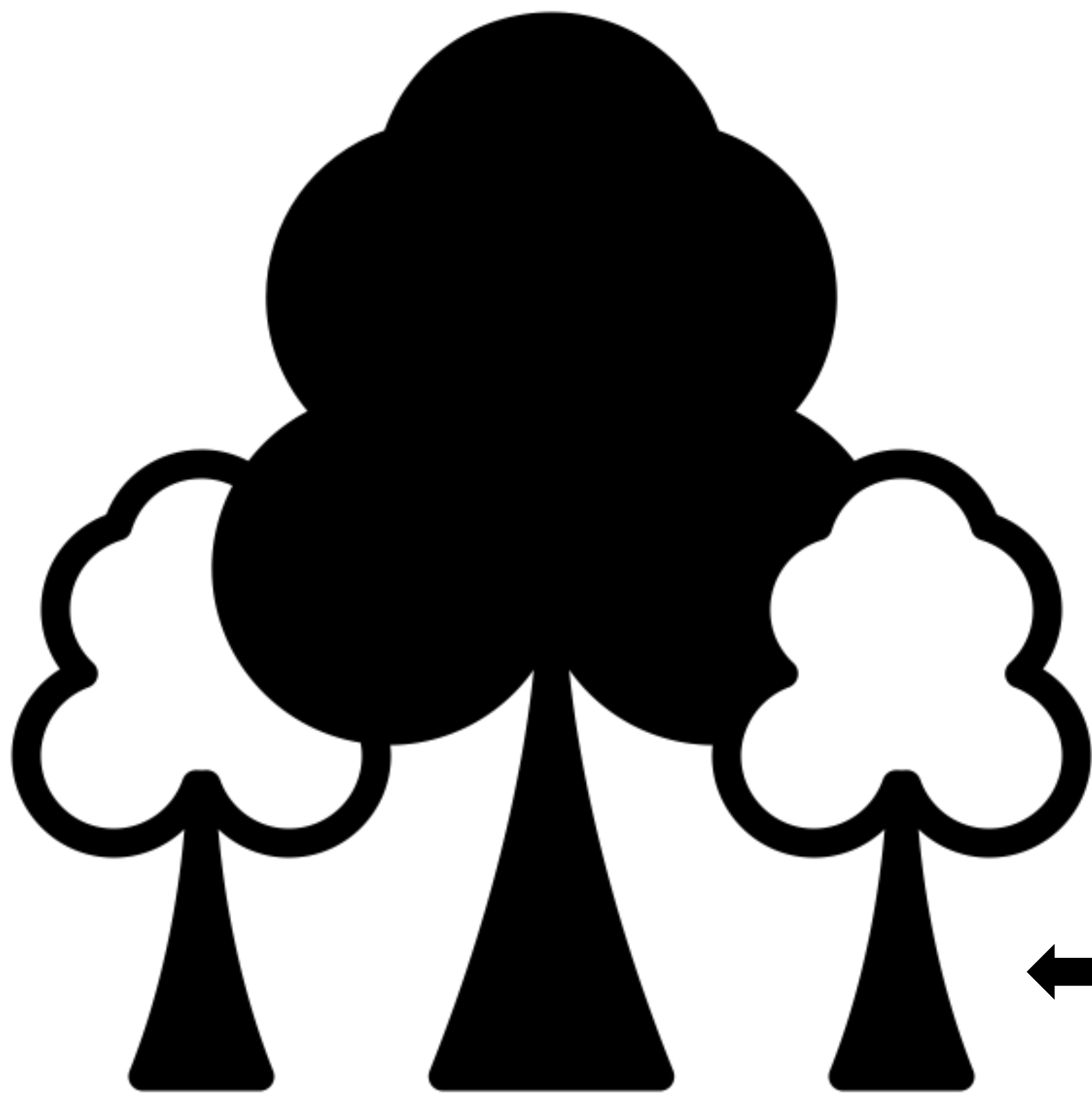
 Damvallei in Destelbergen

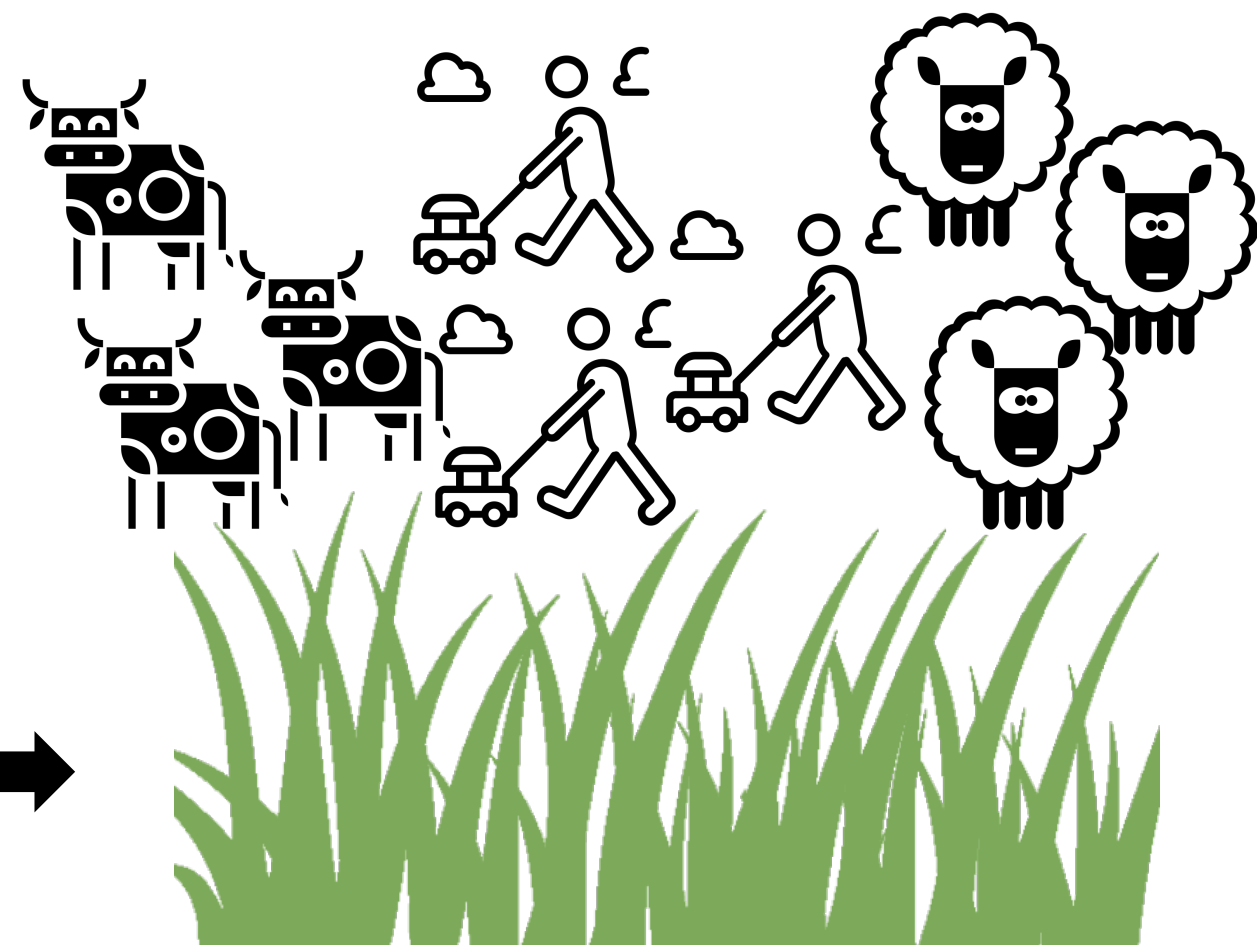
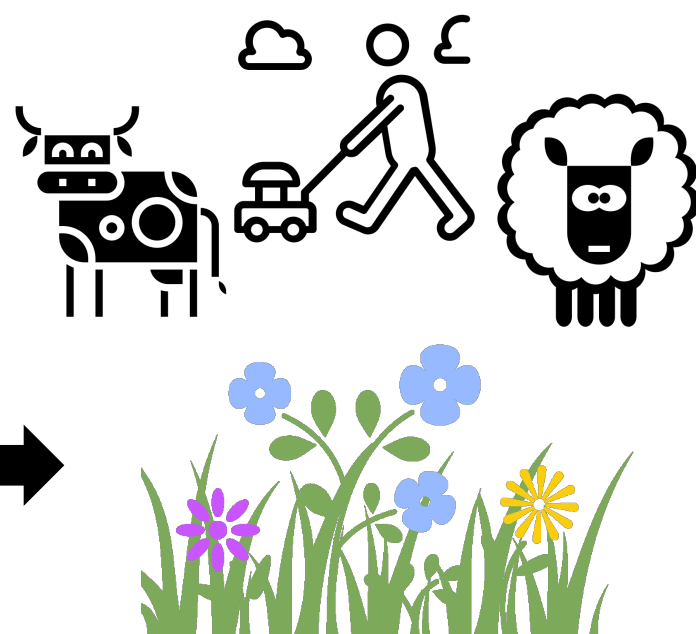
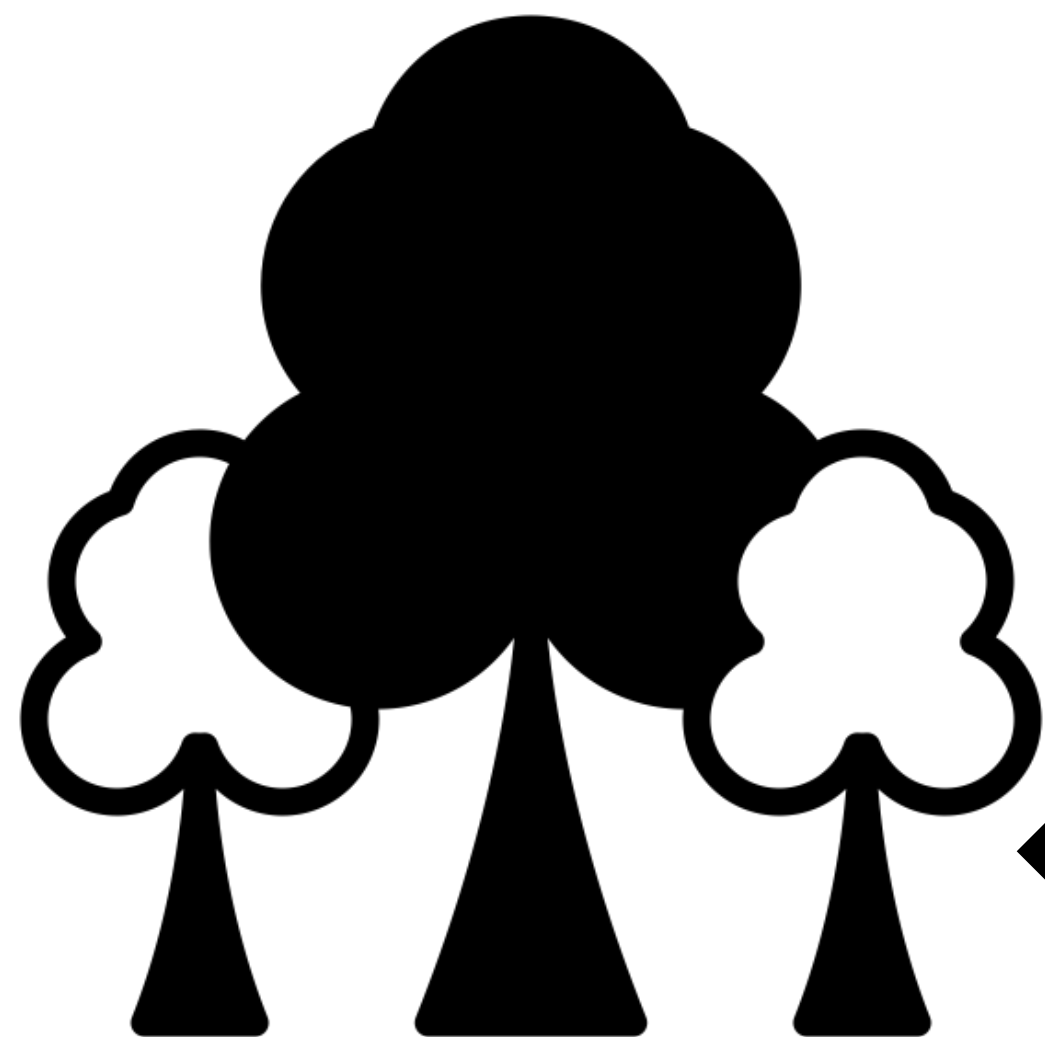

 Gulke Putten in Wingene

Biodiversiteit

Productie

**VEEL SOORTEN
TRAGE GROEI**

**ONDERGRONDS STRIJD
-> voedingsstoffen**

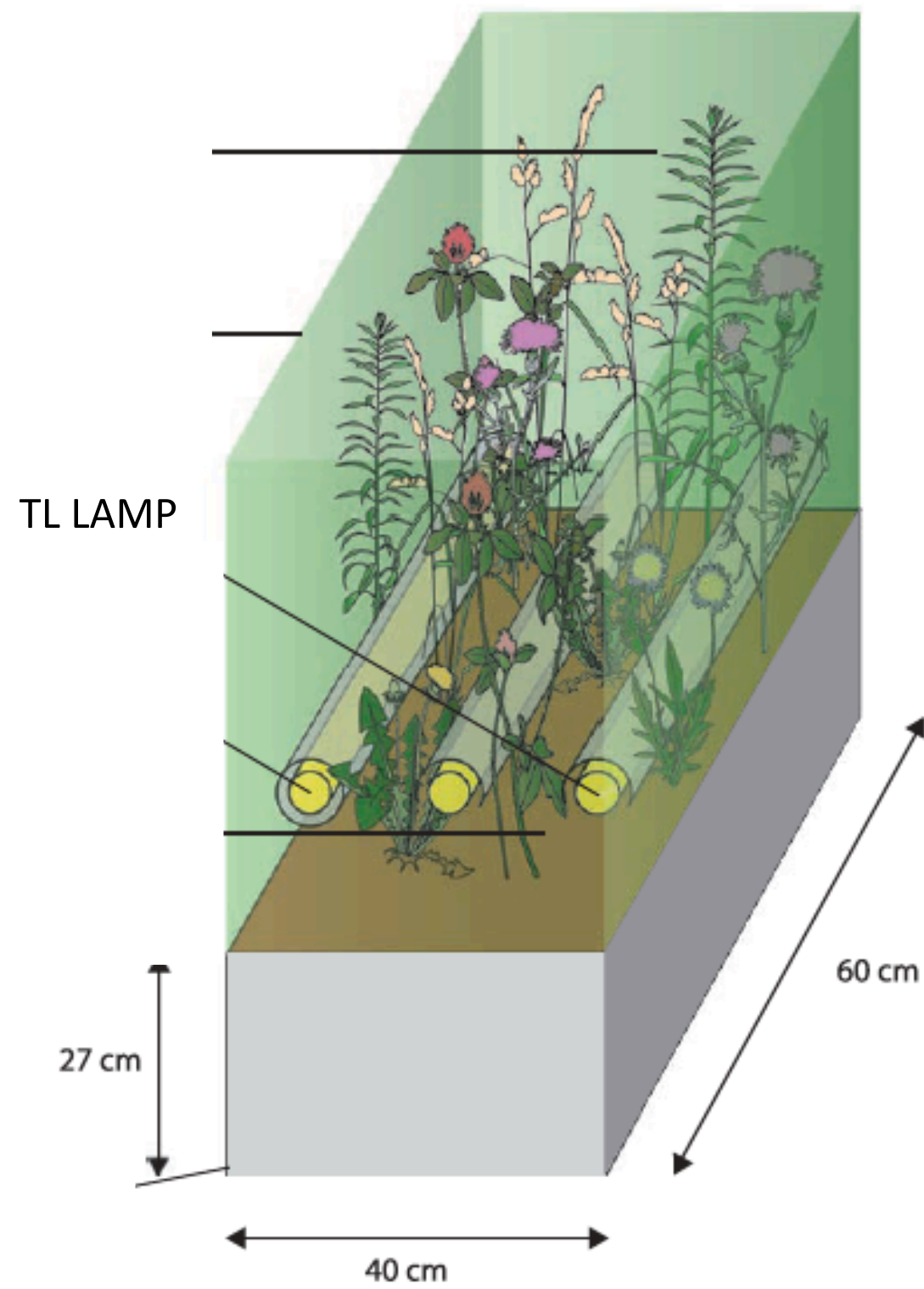
**WEINIG SOORTEN, de snelste wint
SNELLE GROEI**

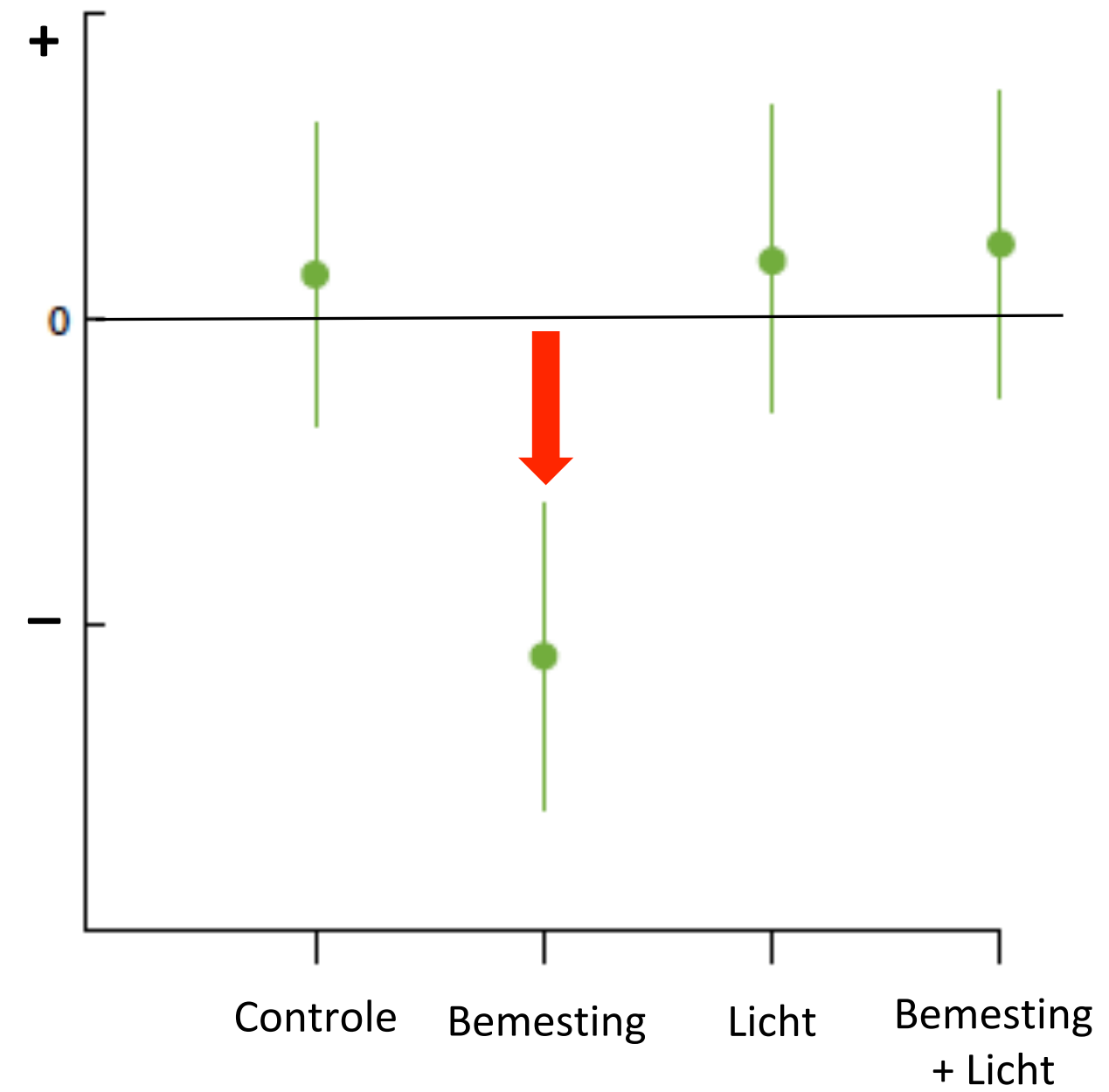
**BOVENGRONDS STRIJD
-> licht**

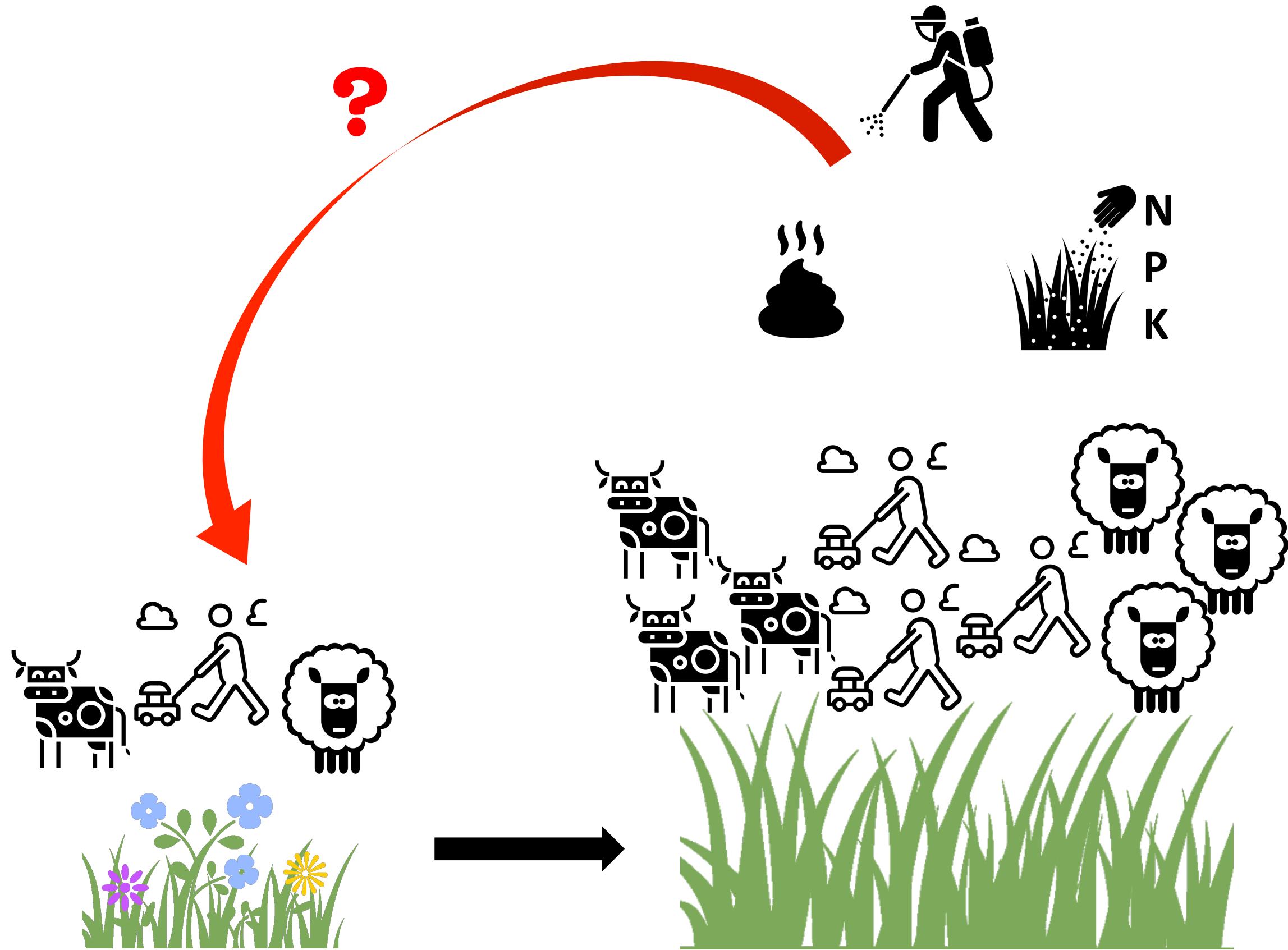
Biodiversiteit

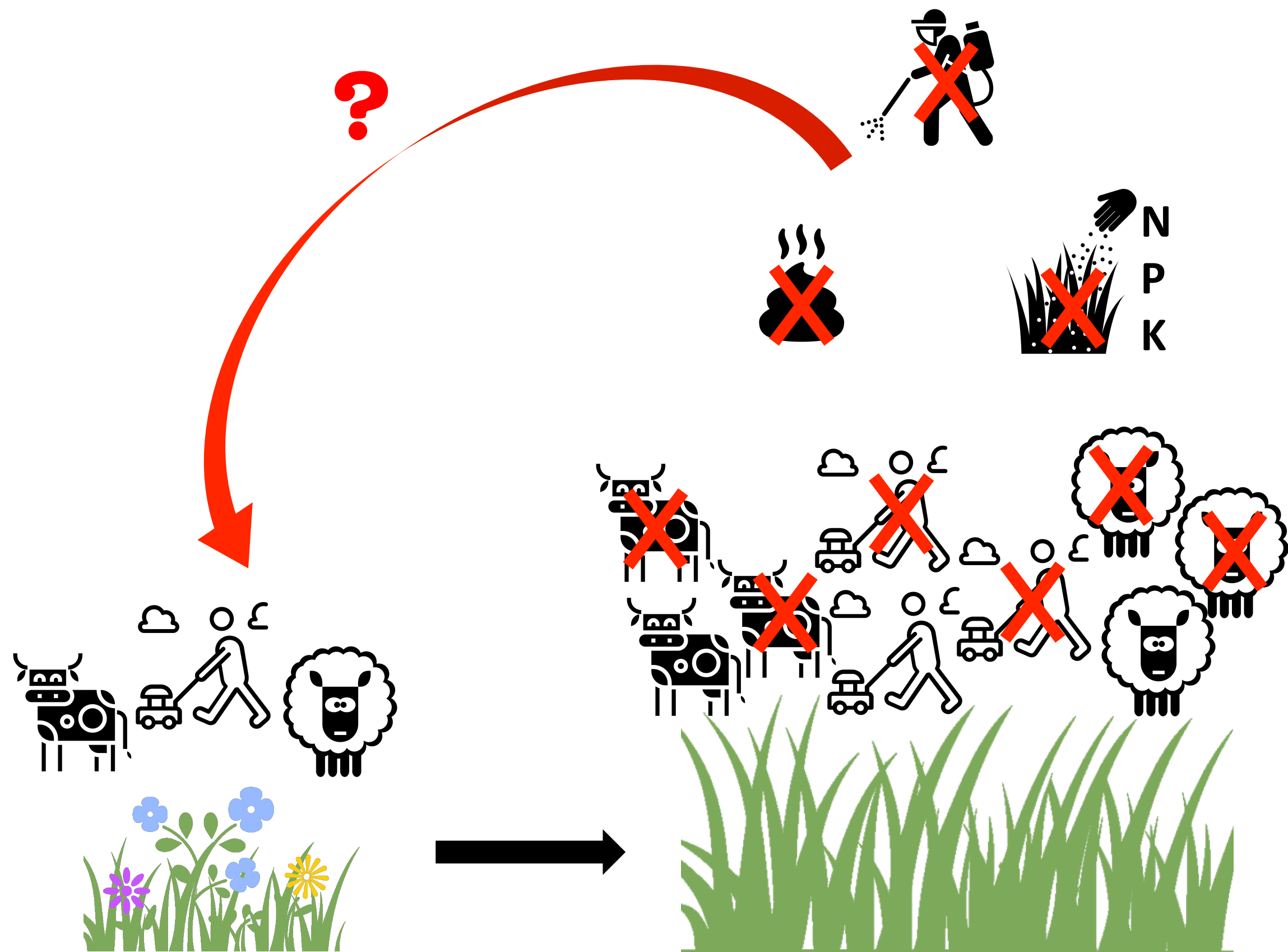
Productie

Verandering in
aantal soorten

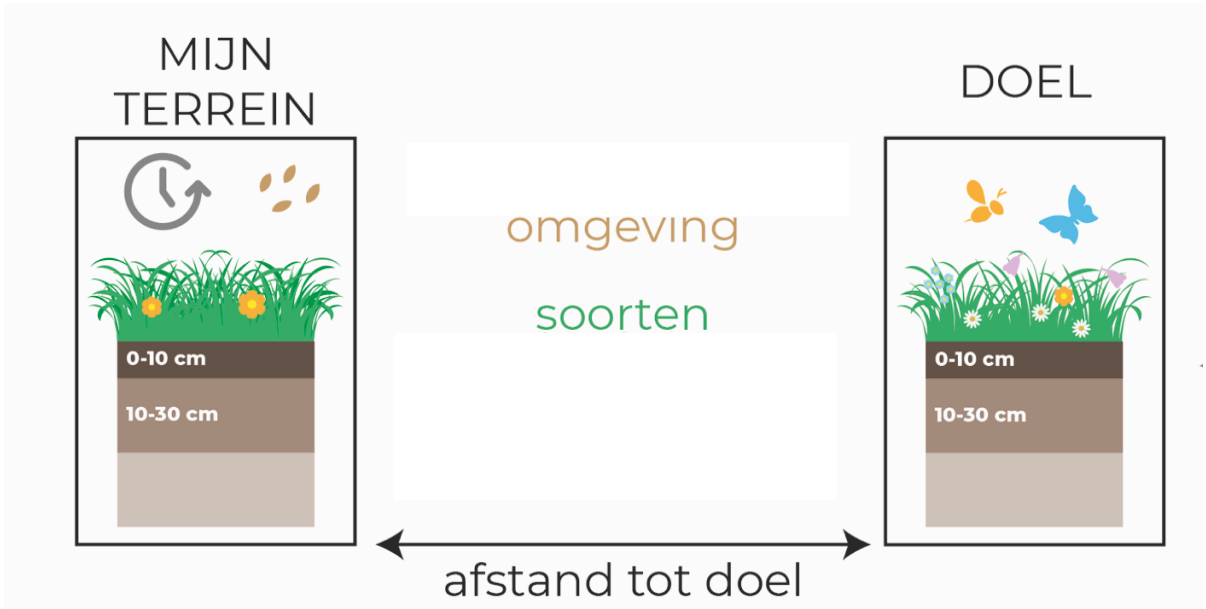
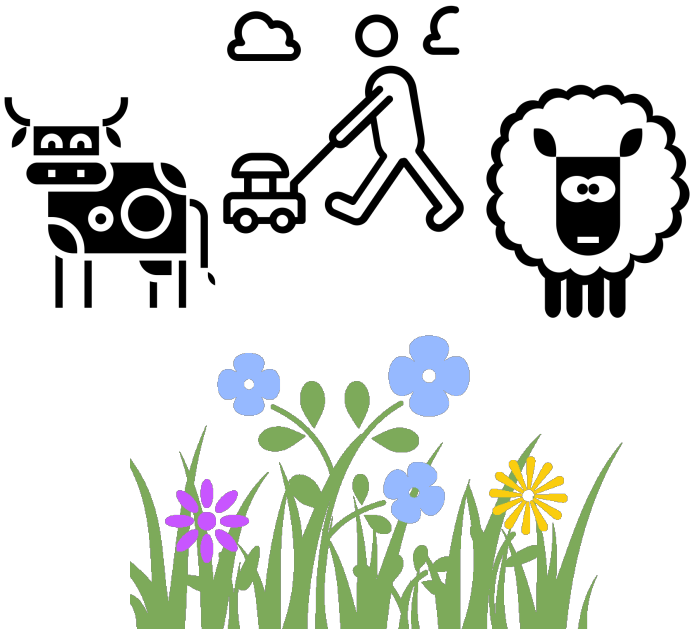

KNELPUNTEN:

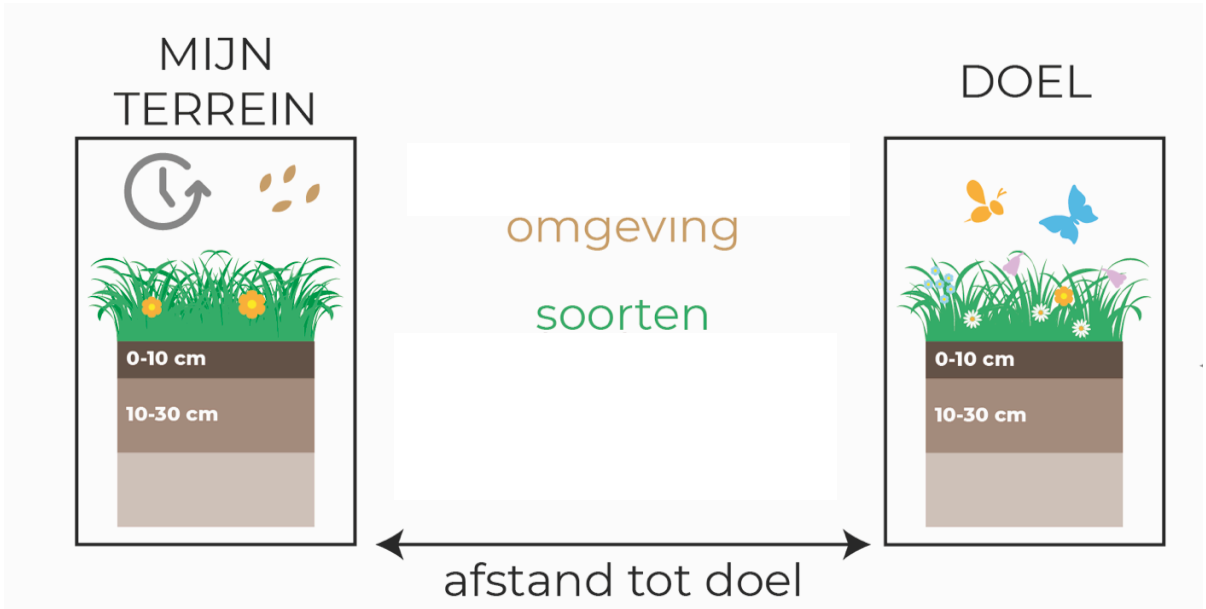
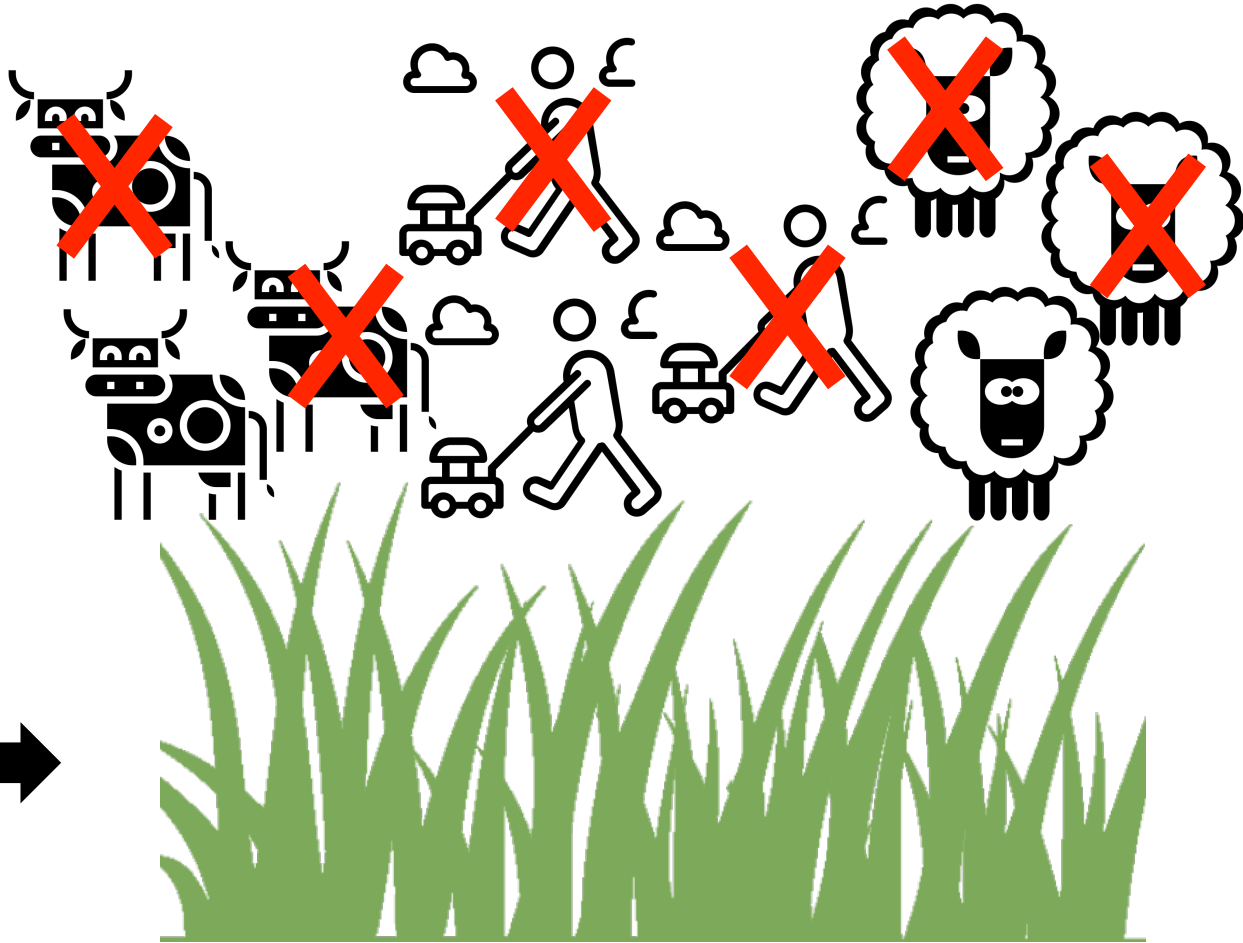
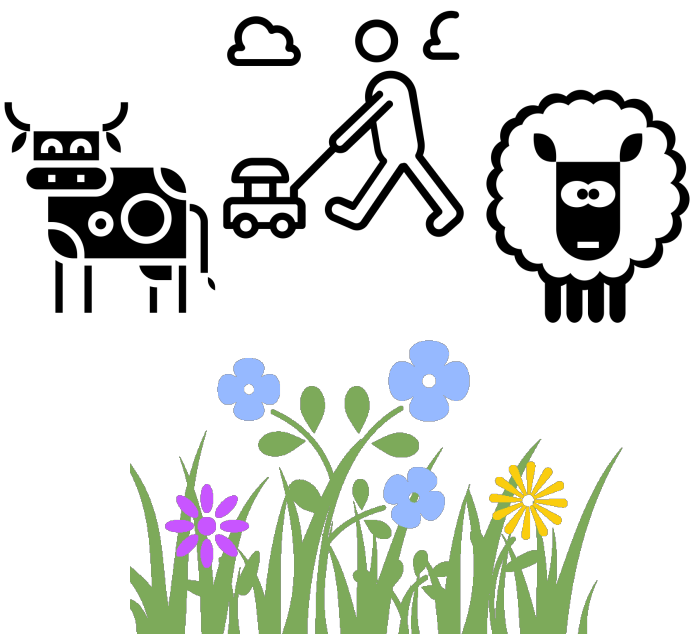
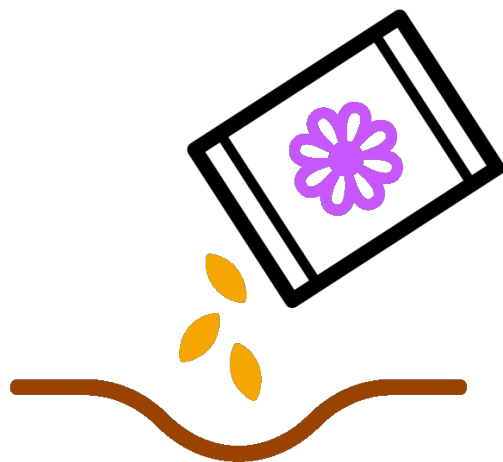
1. Zaadbronnen van gewenste plantensoorten zijn weg

KNELPUNTEN:

1. Zaadbronnen van gewenste plantensoorten zijn weg

BLOEMRIJK GRASLAND
MET SNELGROEIENDE KRUIDEN

“Zoemrijk grasland” (Provincie West-Vlaanderen) door de vegetatie te strippen en in te zaaien met “snelgroeende” kruiden

Gewone margriet, gewone rolklaver, knoopkruid, rode klaver, ...

OPLETTEN:

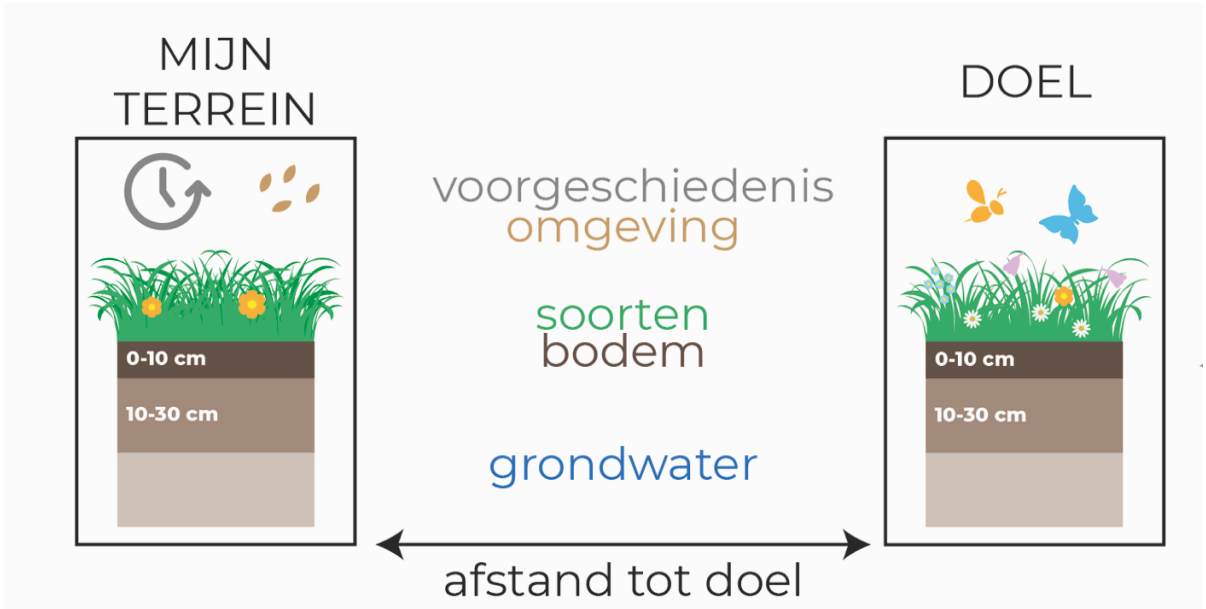
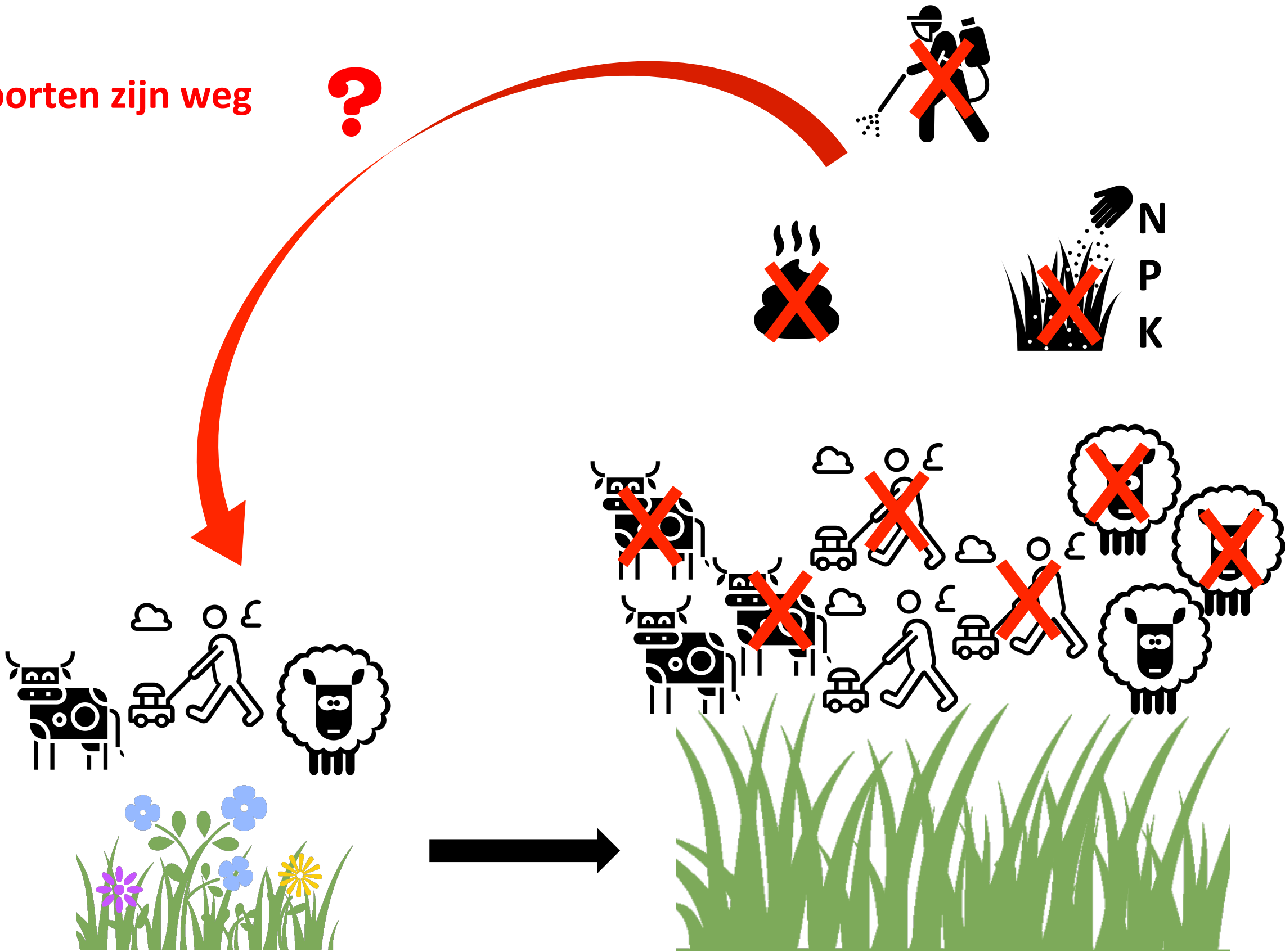
1. Inheemse plantensoorten hebben meer waarde voor onze wilde bijen en vlinders
2. Kies een zadenmengsel met soorten die bij je bodem passen (bv. natte zandbodem)
3. Kiemplaatst??
4. Zaaitijdstip (najaar is best, voorjaar kan)
5. Zaadmengsel met meerjarigen + eenjarigen combineren; weinig/geen grassen

Zaden kopen: (BE: Ecoflora, NL: Crudthoeck, DE: Rieger-Hofmann)

KNELPUNTEN:

- 1. Zaadbronnen van gewenste plantensoorten zijn weg
- 2. Teveel fosfor in de bodem

Bodem P_{Totaal}
concentratie
(mg P kg⁻¹)

0 250 500 750

 NPK weg door
te maaien?

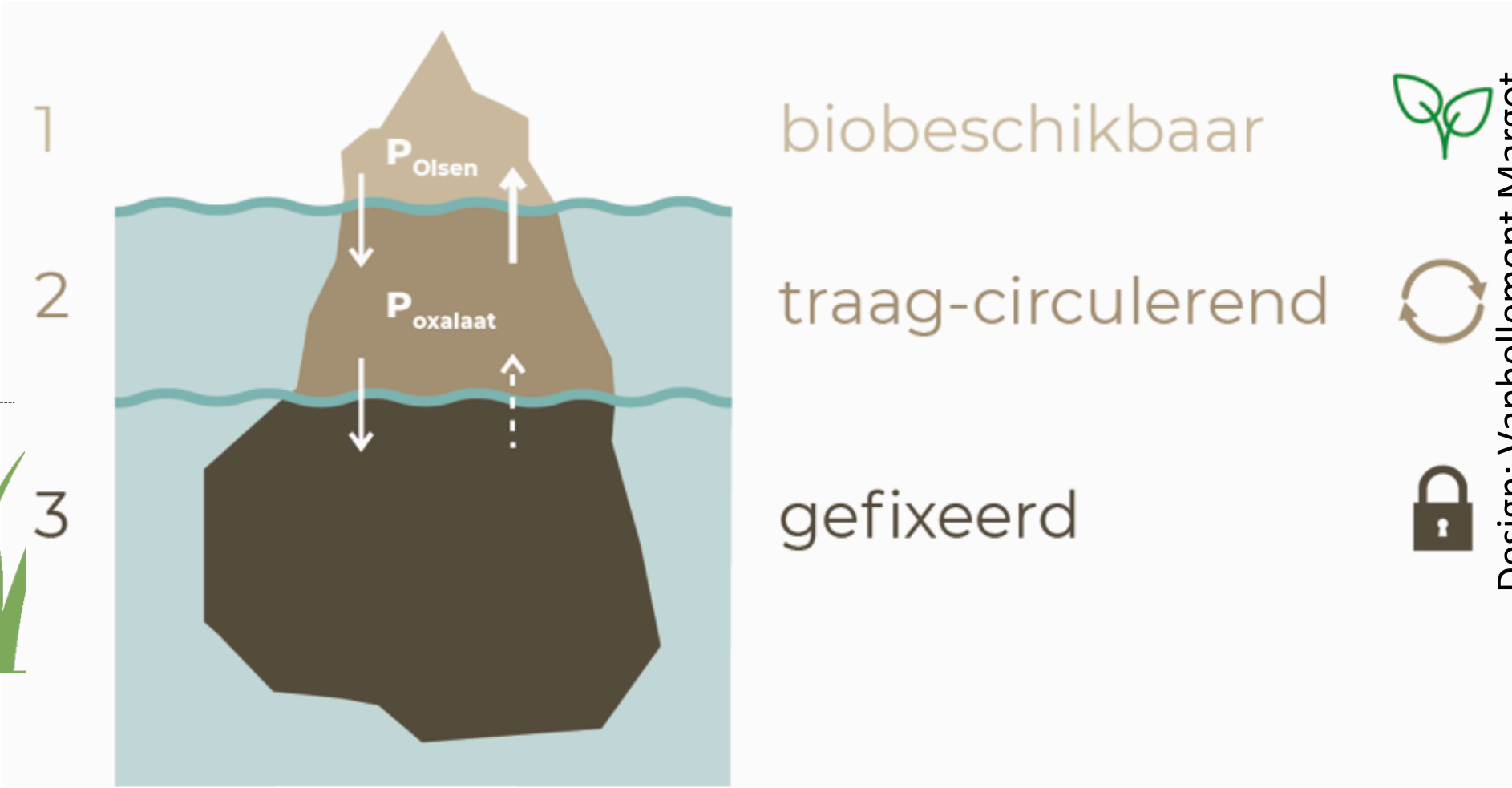
In de bodem:

N

K

P

Bodem P_{Totaal}
concentratie
(mg P kg⁻¹)

HEISCHRAAL GRASLAND

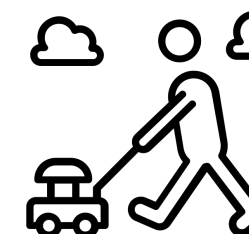
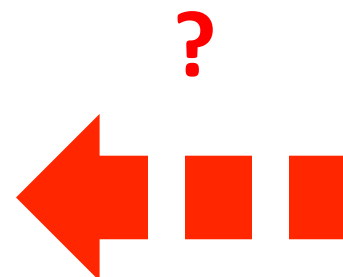
GRAS-KRUIDEN-MIX

ENGELS RAAI-GRASLAND GRASSEN MIX

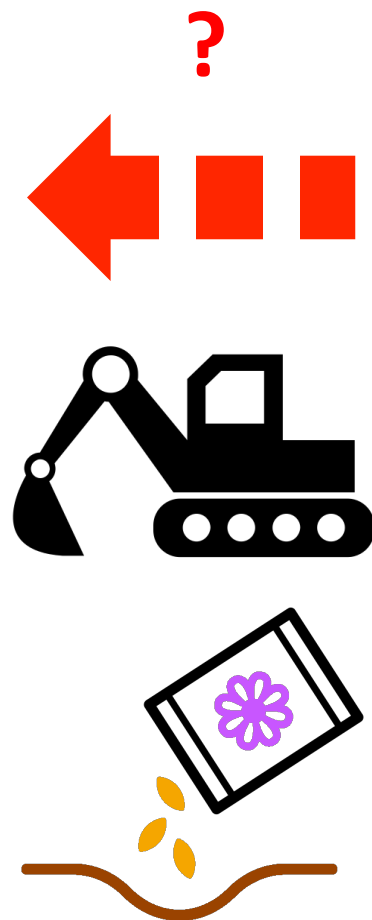

BLOEMRIJK GRASLAND MET SNELGROEIENDE KRUIDEN

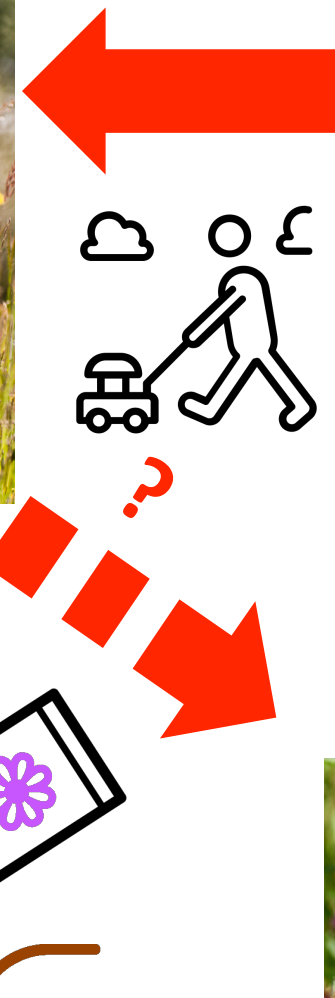

HEISCHRAAL GRASLAND

GRAS-KRUIDEN-MIX

ENGELS RAAI-GRASLAND GRASSEN MIX

BLOEMRIJK GRASLAND MET SNELGROEIENDE KRUIDEN

TAKE HOME

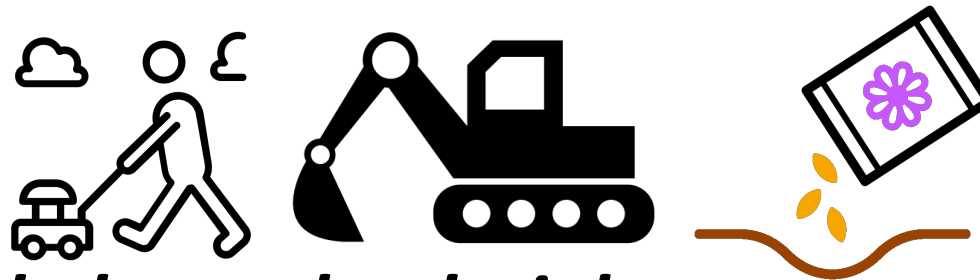
1. Bescherm P-arme graslanden:

herstel van P-arme bodem is extreem moeilijk (= kostelijk en duurt lang)

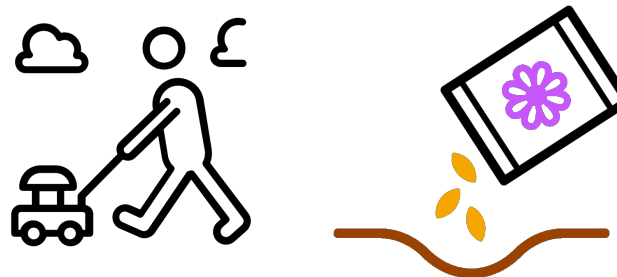
2. Herstel op terreinen met potentie:

*kies een geschikt doel en de bijhorende hersteltechniek
(eerst de bodem, dan de planten)*

3. “Hopeloos” P-rijke terreinen:

*kies een ander natuurdoel (bv: een bloemrijk grasland met
snelgroeiende kruiden)
en zaai in*

Meer lezen?

www.ecopedia.be

DAVE GOULSON – De Tuin jungle

ecopedia

BLOEMRIJK GRASLAND

DOMINANT STADIUM

GRAS-KRUIDEN-MIX

Voedselrijkdom bodem

Biodiversiteit

Productie

P-balans (IN-OUT)

Europese landbouwgronden (2005)

Voorgeschiedenis:
fosfor input verschilt (enorm)
tussen gebieden

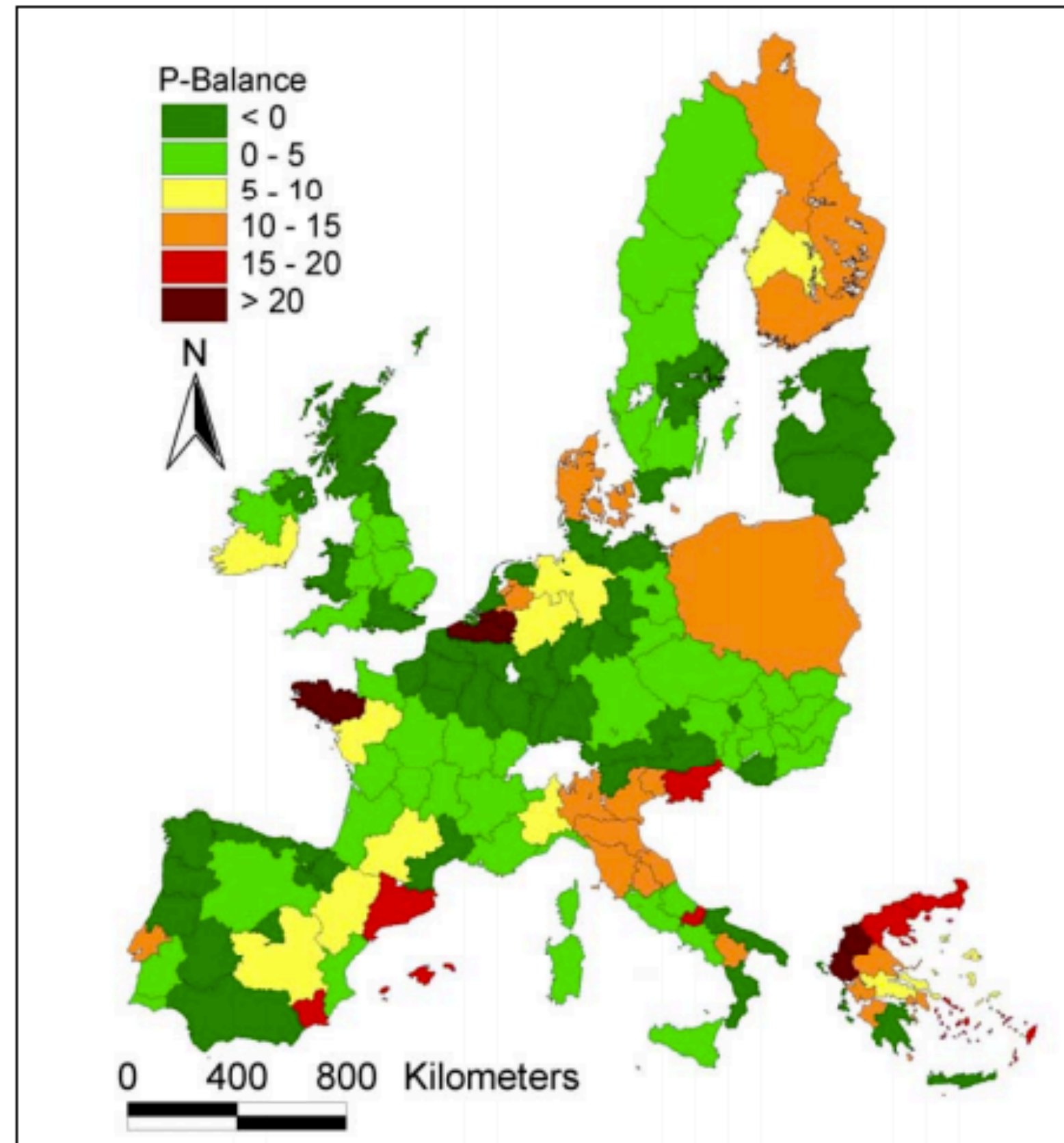
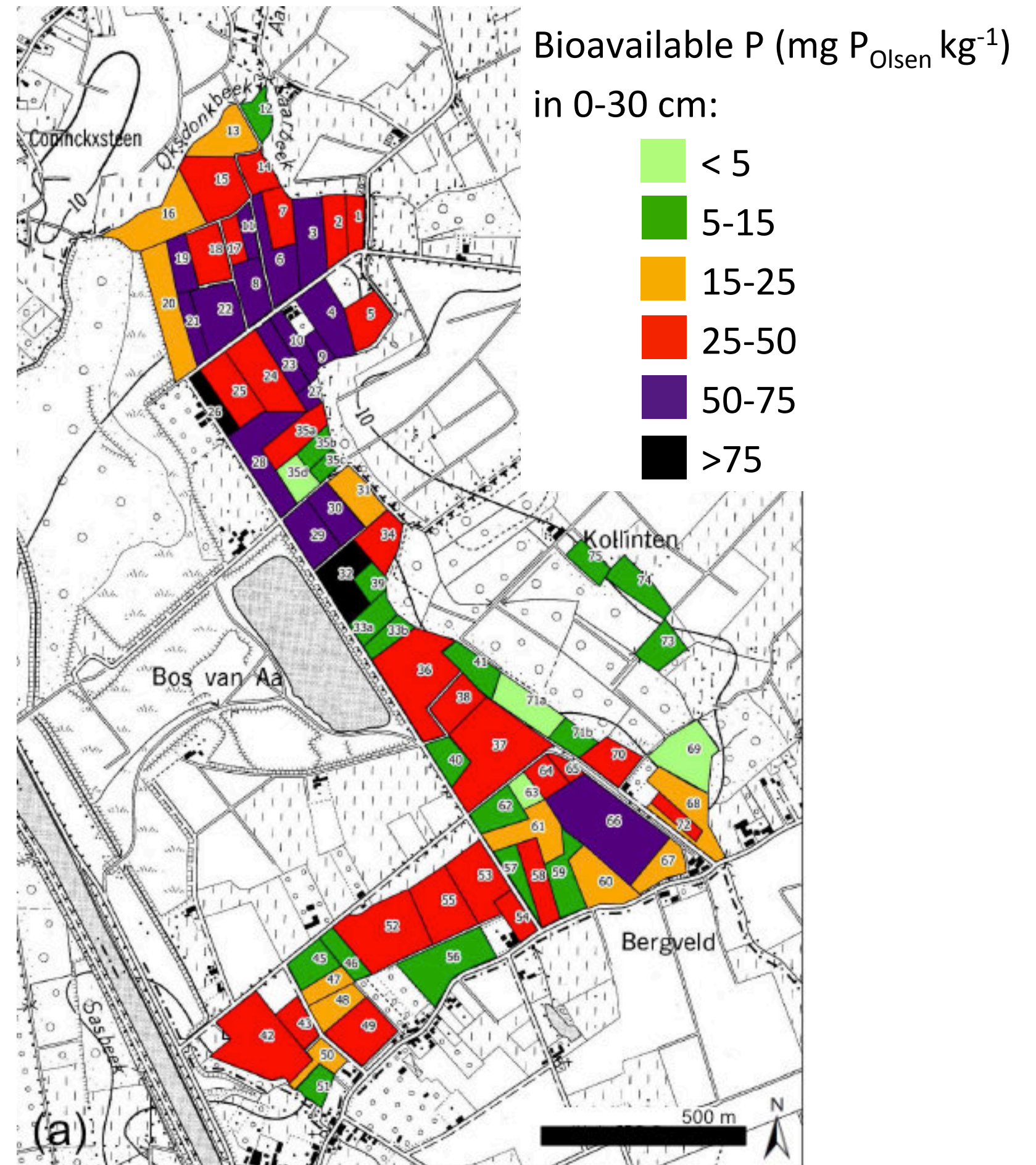
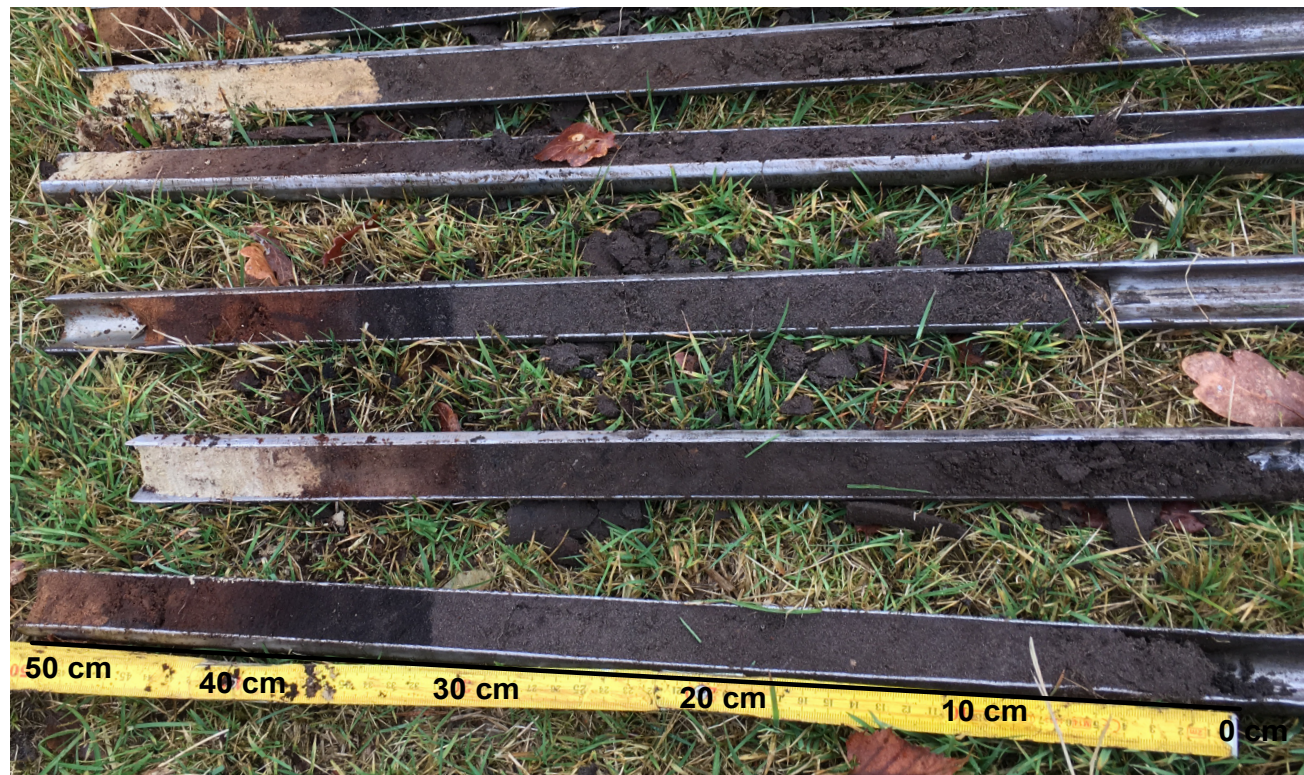

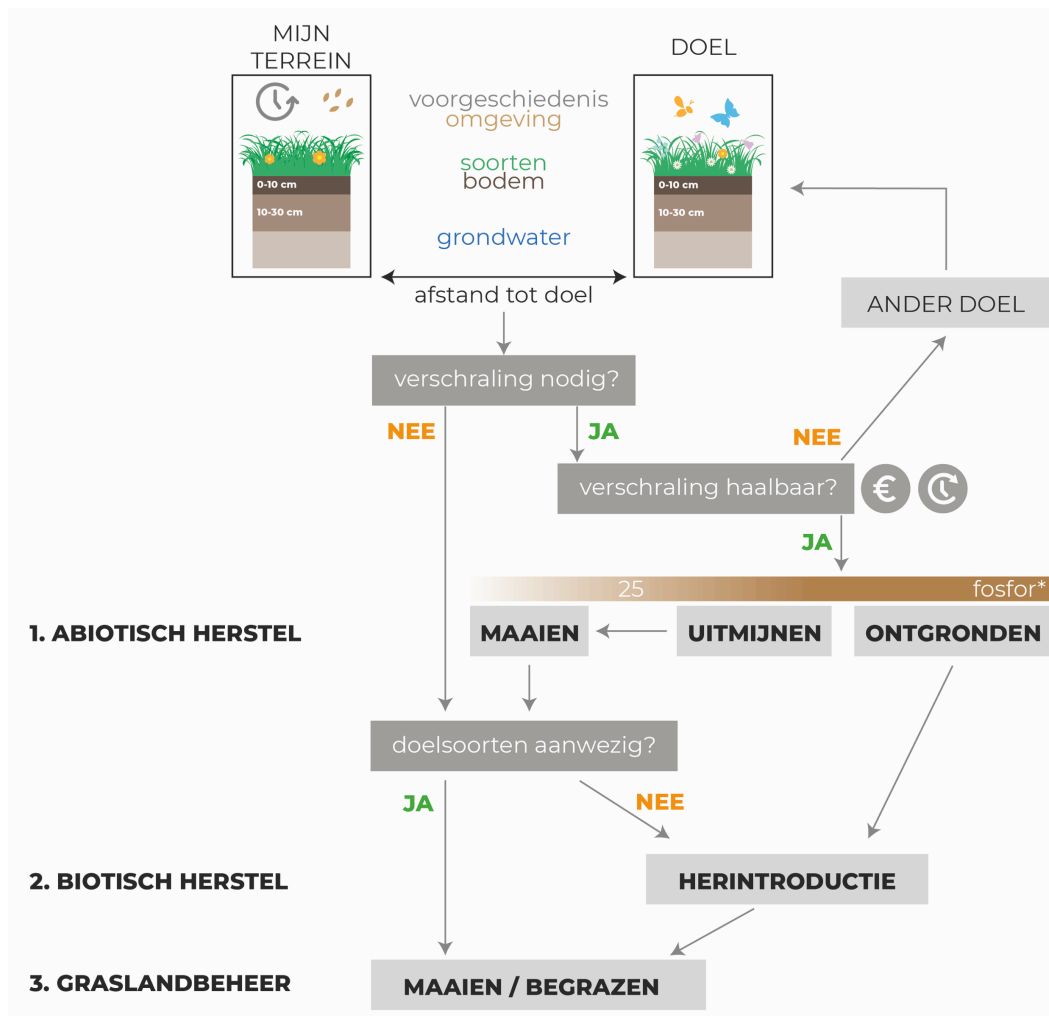
Figure 20: Balance result per NUTS II/III region

Bos van Aa (Zemst, België)

Voorgeschiedenis:
fosfor input verschilt (enorm)
tussen gebieden
maar ook binnen die gebieden

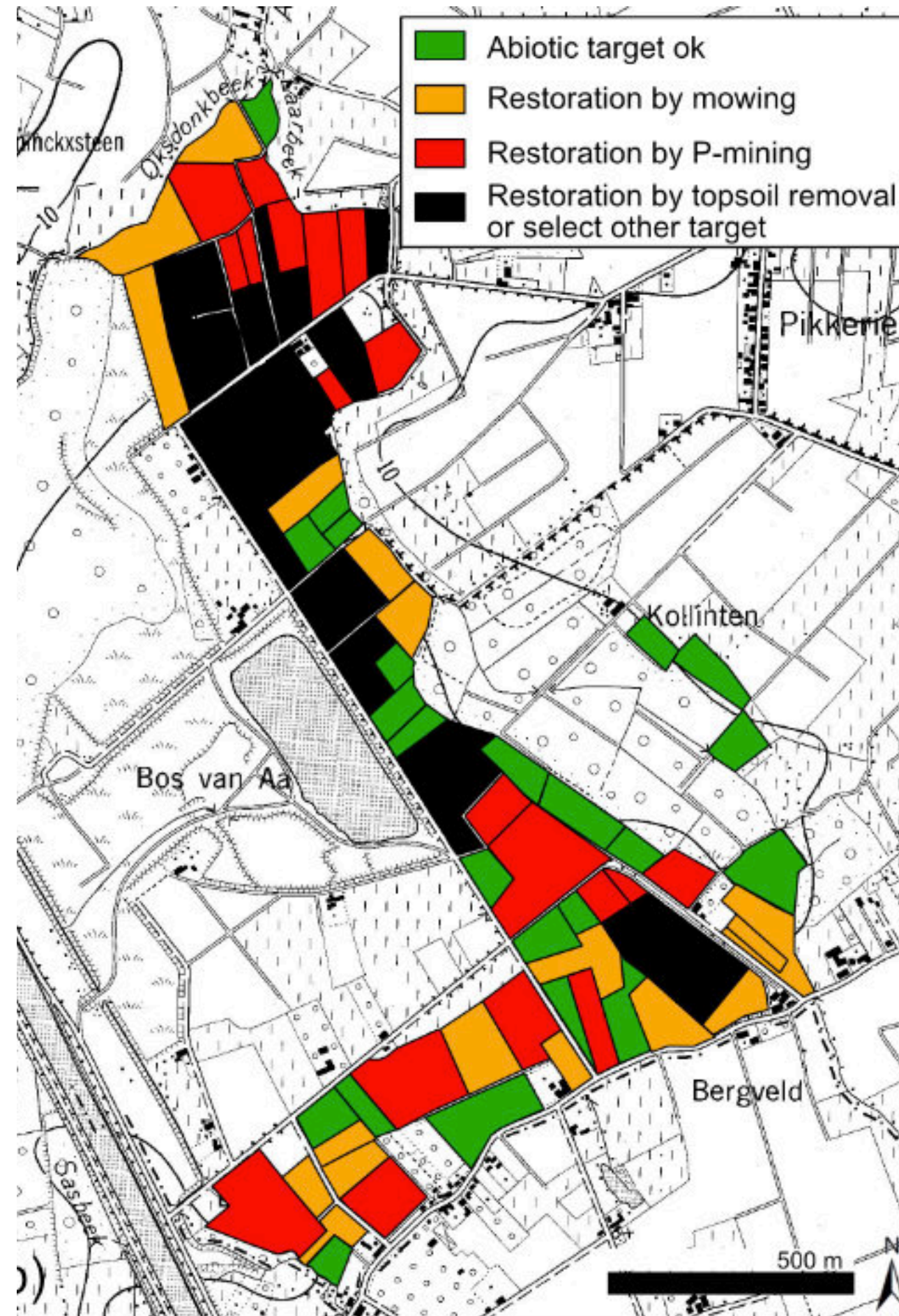
P-lading van de bodem is afhankelijk van de
bemestingsgeschiedenis
(& bodemtextuur, ijzergehalte...)
=> P-lading van de bodem moet je meten!

Criteria:

- Doel: Glanshavergrasland (Natura2000 6510) ($< 15 \text{ mg P}_{\text{Olsen}} \text{ kg}^{-1}$)
- Tijdslimiet: < 35 jaar abiotisch herstel

Veldgids *Ontwikkelen van kruidenrijk grasland* Schippers (2012)

